บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ภาษาป้ายร้านอาหารและคาเฟในอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ตามแนวคิดภูมิทัศน์ภาษาศาสตร์ มีประเด็นดังต่อไปนี้

1. พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลป้ายร้านอาหารและคาเฟในอำเภอเมืองจันทบุรี โดยเก็บข้อมูลจากการถ่ายภาพจากสถานที่จริงในอำเภอเมืองจันทบุรี รวมทั้งหมด 11 ตำบล ได้แก่ ตำบลวัดใหม่ ตำบลจันทนิมิต ตำบลตลาด ตำบลเกาะขวาง ตำบลบางกะจะ ตำบลท่าช้าง ตำบลหนองบัว ตำบลพลับพลา ตำบลแสลง ตำบลคลองนารายณ์ และตำบลคมบาง ดังที่แสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แผนที่แสดงพิกัดอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

แหล่งที่มา ; http://oss101.ldd.go.th/web_thaisoilinf/east/Chanthaburi/jb_01.html

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลโดยการเดินบันทึกภาพด้วยกล้องถ่ายจากโทรศัพท์มือถือ iPhone 11 ในช่วงเวลาระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2566 โดยเก็บภาพที่เป็นข้อมูลชื่อจากป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟในอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี โดยเริ่มจากตำบลวัดใหม่ ตำบลจันทนิมิต ตำบลตลาด ตำบลเกาะขวาง ตำบลบางกะจะ ตำบลท่าช้าง ตำบลหนองบัว ตำบลพลับพลา ตำบลแสลง ตำบลคลองนารายณ์ และตำบลคมบาง รวมทั้งหมด 677 ป้าย

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟในอำเภอเมืองจันทบุรี ผู้วิจัยได้สำรวจภาษาทั้งหมดที่พบพร้อมทั้งนับปริมาณ (ความถี่) ของภาษาที่ปรากฏบนป้าย และจัดแบ่งลักษณะของป้ายร้านอาหารและป้ายร้านค้า จากนั้นแยกประเภทของป้ายตั้งแต่ป้ายหนึ่งภาษาไปจนถึงป้ายหลายภาษา เมื่อทำการสำรวจ นับความถี่ พร้อมทั้งแบ่งประเภทของป้ายแล้วหลังจากนั้นผู้วิจัยจึงวิเคราะห์หน้าที่ของภาษาบนป้ายตามแนวคิดของ Landry & Bourhis (1997) สำหรับการนับจำนวนของภาษาที่ปรากฏบนป้ายการจำแนกจำนวนป้ายร้านอาหารและป้ายร้านค้า การนับประเภทของป้าย และการนับจำนวนครั้งของภาษาที่ทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลและการทำหน้าที่เชิงสัญลักษณ์ ผู้วิจัยนำจำนวนครั้ง/ความถี่ของข้อมูลดังกล่าวมาคิดเป็นค่าร้อยละ (percentage) ในการนำเสนอข้อมูลเพื่อให้เห็นสัดส่วนของข้อมูลที่ชัดเจนมากขึ้น ในขั้นตอนสุดท้ายจึงทำการสรุปและอภิปรายผล

3.1 วิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟในอำเภอเมืองจันทบุรี

3.1.1 พิจารณาภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1.1 จัดกลุ่มภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ คือ กลุ่มป้ายที่มี 1 ภาษา และกลุ่มป้ายพหุภาษา หรือ มีมากกว่า 1 ภาษา

3.1.1.2 นับความถี่และคิดเป็นร้อยละของภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟในอำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี

3.1.2 จัดทำตารางนำเสนอภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและป้ายร้านคาเฟ โดยพิจารณาจาก

ลิขสิทธิ์เอกสารมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

3.1.2.1 การใช้ภาษา โดยพิจารณาจากตัวอักษร ดังนี้

- ตัวอักษรภาษาไทย พิจารณาเป็นภาษาไทย เช่น “ฉุย” วิเคราะห์เป็นภาษาไทย
- ตัวอักษรภาษาอังกฤษ พิจารณาเป็นภาษาอังกฤษ เช่น “KAYS ESPRESSO BAR”
- ตัวอักษรเขียนภาษาอังกฤษ ความหมายเป็นภาษาไทย เช่น “Mee-Khwam-Sook” มาจาก “มี-ความ-สุข” ในงานวิจัยจะวิเคราะห์เป็นภาษาอังกฤษตามตัวอักษรที่ปรากฏ

3.1.2.2 ตัวเลขที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ ในงานวิจัยนี้

- ตัวเลขที่เขียนด้วยเลขไทย พิจารณาเป็นภาษาไทย เช่น “ผัดไทย ๑๐๐ กระทะ”
- ตัวเลขที่เขียนด้วยเลขอารบิก พิจารณาเป็นภาษาอังกฤษ เช่น 100 yenramen”

3.1.2.3 การจัดทำตารางนำเสนอภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ ในงานวิจัยนี้นำเสนอภาษาที่ปรากฏบนป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ โดยผ่านตารางเพื่อทำให้การวิเคราะห์เป็นรูปธรรมมากขึ้นว่าป้ายที่ปรากฏมีภาษาใดปรากฏบ้าง ผู้วิจัยพิจารณาจากข้อความที่ปรากฏชื่อร้าน โดยจัดวางในตำแหน่งเดียวกับป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ เช่น

ภาษาที่ปรากฏบนป้ายชื่อร้านคาเฟ
ミカカフェ
ไทย
อังกฤษ
ญี่ปุ่น

ภาพที่ 7 ป้ายคาเฟและตารางนำเสนอที่ปรากฏของร้าน มิกะ คาเฟ

บรรทัดที่ 1 ข้อความ “มิกะ คาเฟ” นับเป็นภาษาไทย

บรรทัดที่ 1 ข้อความ “Mika Cafe” นับเป็นภาษาอังกฤษ

บรรทัดที่ 1 ข้อความ “**ミカカフェ**” นับเป็นภาษาญี่ปุ่น

สถาบันบัณฑิตวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ภาษาที่ปรากฏบนป้ายชื่อ
ร้านอาหารจีนเฉาซาน
潮汕中餐廳
ไทย
จีน

ภาพที่ 8 ป้ายคาเฟและตารางนำเสนอที่ปรากฏของร้านอาหารจีนเฉาซาน 潮汕中餐廳

บรรทัดที่ 1 ข้อความ “ร้านอาหารจีนเฉาซาน” นับเป็นภาษาไทย
บรรทัดที่ 2 ข้อความ “潮汕中餐廳” นับเป็นภาษาจีน

ภาษาที่ปรากฏบนป้ายชื่อ
ร้านอาหาร
“บ้าน ๒๔๖๒”
ไทย

ภาพที่ 9 ป้ายร้านอาหารและตารางนำเสนอที่ปรากฏของร้าน บ้าน ๒๔๖๒

บรรทัดที่ 1 ข้อความ “บ้าน ๒๔๖๒” นับเป็นภาษาไทย เพราะเป็นตัวอักษรไทยและใช้เลขไทย